

**P L A ■ D I R E C T O R ■ D E
P A R T I C I P A C I Ó C I U T A D A N A
L ' H O S P I T A L E T 2 0 0 5 - 2 0 0 7**

**P L A ■ D I R E C T O R ■ D E
P A R T I C I P A C I Ó C I U T A D A N A
L ' H O S P I T A L E T 2 0 0 5 - 2 0 0 7**

P L A ■ D I R E C T O R ■ D E
P A R T I C I P A C I Ó C I U T A D A N A
L ' H O S P I T A L E T 2 0 0 5 - 2 0 0 7

P L A ■ D I R E C T O R ■ D E
P A R T I C I P A C I Ó C I U T A D A N A
L ' H O S P I T A L E T 2 0 0 5 - 2 0 0 7

L'Hospitalet ha estat un municipi pioner a posar en marxa mecanismes de participació ciutadana. A través dels consells sectorials, la ciutadania participa en el plantejament i el debat d'actuacions que l'afecten. El govern de la ciutat va posar en marxa aquests òrgans a partir del convenciment que la participació ciutadana és una necessitat fonamental per al desenvolupament del concepte de ciutadania i per avançar en el sistema democràtic. La participació ciutadana és especialment important per millorar la convivència, la cohesió social, la integració de les persones nouvingudes i les polítiques de proximitat.

El teixit associatiu de L'Hospitalet, integrat per unes 500 entitats, és un element clau a l'hora d'establir els mecanismes de participació. L'Ajuntament continuarà potenciant el paper de totes les entitats, però, així mateix, estarà atent per incorporar als òrgans de participació ciutadana noves formes d'organització i expressió d'interessos col·lectius. A més, cal buscar fórmules per facilitar la participació dels veïns i de les veïnes que no formen part d'aquest teixit associatiu.

El Pla director de participació ciutadana és l'eina que tenim a partir d'ara per aprofundir en la democràcia i avançar cap a noves fórmules per tal que l'Administració local i la ciutadania treballin plegades en benefici de la ciutat.

Una de les aportacions d'aquest document és el Consell de Ciutat que serà l'òrgan de reflexió global dels debats i projectes que s'han de desenvolupar en el municipi. Es reunirà com a mínim un cop l'any, donarà opinió sobre aquests projectes i proposarà noves actuacions.

Serà necessari l'esforç de totes les persones implicades perquè aquest és, a més, un procés d'aprenentatge d'una nova forma de fer política. Encetem ara un camí que govern i ciutadania hem de recórrer alhora per aconseguir que L'Hospitalet sigui una ciutat més sostenible socialment, econòmicament i ambientalment.

Celestino Corbacho i Chaves

Alcalde de L'Hospitalet

Ciutadania i Govern local a L'Hospitalet han construït en aquests anys de democràcia local una tradició participativa que forma part de la nostra història. Ara, amb l'aprovació d'aquest Pla director de participació ciutadana, l'Ajuntament de L'Hospitalet posa l'accent en la voluntat de continuar donant suport i anar incrementant el canals participatius, tot fomentant la formació cívica i democràtica de la ciutadania i promovent un millor coneixement de les institucions democràtiques locals i la coresponsabilitat en els afers públics.

El Pla director és un instrument de planificació de l'acció de govern; sorgeix, per tant, de la voluntat que la ciutat de L'Hospitalet compti amb una eina de planificació que permeti establir objectius i dissenyar mètodes i estratègies per poder abastar-los. Però el PDPC no és ni fa la participació i tindrà sentit en la mesura que es vagi desenvolupant i serveixi per orientar noves formes de governar, més participatives, implicatives i relacionals.

En definir els criteris i les directrius del PDPC, es vol donar resposta a qüestions bàsiques perquè l'Ajuntament de L'Hospitalet estableixi una estratègia de govern participatiu, és a dir: en quins assumptes participaran els ciutadans i les ciutadanes de L'Hospitalet, qui hi podrà participar i, finalment, com s'organitzarà.

Al mateix temps, és també funció del Pla director de participació ciutadana la creació d'estructures col·lectives de diàleg cívic que aglutinin persones i entitats, per tal de reflexionar sobre com millorar el funcionament de la ciutat, i anar construint, entre tots i totes, un projecte realista i creatiu de ciutat, cada vegada més amable, on viure i conviure.

José Conde Pérez

Tinent d'alcalde de l'Àrea de Civisme, Participació ciutadana i Activitats Reglades.

SUMARI

A. INTRODUCCIÓ	11
1. Preàmbul: procés metodològic que s'ha seguit per elaborar el PDPC	13
2. Presentació: context i necessitats	13
3. Premisses per a l'elaboració del PDPC	18
4. Objectius del foment de la participació ciutadana	18
5. Principis i voluntats de l'Ajuntament de L'Hospitalet en el foment de la participació	19
6. Objectius operatius del PDPC	20
7. Criteris i pautes metodològiques que regeixen la nova estratègia participativa	20
B. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI PARTICIPATIVA DELS CANALS I MITJANS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET	23
1. Organització municipal	25
2. Consells sectorials municipals	27
3. Servei de Participació Ciutadana	28
4. Formes d'organitzar la participació	29
5. Diferents concepcions de la participació	30
6. El teixit associatiu i la ciutadania no organitzada	30
7. Quadre de síntesi	32
C. MODEL DE PARTICIPACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET	33
1. Explicació general del model	35
2. Agenda participativa de l'acció de govern	37
3. Òrgans de participació estables: Consell de Ciutat i àmbits sectorials	37
4. Projectes de participació concrets (sectorials o territorials)	42
5. Àrea de Participació	44
6. Mecanismes de coordinació	45
7. Serveis de participació	46
8. Agents implicats	47
D. ESTRATÈGIES I ACCIONS QUE S'HAN DE DESENVOLUPAR A PARTIR DEL PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA	49
1. Introducció	51
2. Estratègies que s'han de desenvolupar	51
3. Posada en marxa del Pla director de participació ciutadana	52

PLA ■ DIRECTOR ■ DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA L'HOSPITALET 2005-2007

A. INTRODUCCIÓ

1. Preàmbul: procés metodològic que s'ha seguit per elaborar el PDPC
2. Presentació: context i necessitats
3. Premisses per a l'elaboració del PDPC
4. Objectius del foment de la participació ciutadana
5. Principis i voluntats de l'Ajuntament de L'Hospitalet en el foment de la participació
6. Objectius operatius del PDPC
7. Criteris i pautes metodològiques que regeixen la nova estratègia participativa

A. INTRODUCCIÓ

1. Preàmbul: procés metodològic que s'ha seguit per elaborar el PDPC

Per elaborar aquest document, el Pla director de participació ciutadana (PDPC) de l'Ajuntament de L'Hospitalet, s'ha realitzat un estudi amb dues fases: una primera de diagnosi, en què es realitzava un recull dels mecanismes i dels canals de participació ciutadana existents a L'Hospitalet; i una segona de propostes, en què s'han recollit les diferents reflexions polítiques, tècniques i associatives, a través de sessions de treball realitzades amb els diversos col·lectius, sobre quina direcció hauria de regir el futur participatiu de l'Ajuntament de L'Hospitalet.

Per tant, la metodologia del procés de construcció del Pla director de participació ciutadana ha consistit en una **recollida sistemàtica de la informació existent** sobre els mecanismes de participació municipal vigents, per garantir un pla que parteixi de la realitat actual i amb reflexions que recullin la voluntat dels responsables polítics i tècnics de l'Ajuntament de L'Hospitalet, a més de les reflexions que han pogut expressar els dos grups de treball realitzats amb representants de les entitats. Perquè, si bé la realització del Pla director de participació ciutadana és un instrument que recull criteris de millora dels espais de participació entre la ciutadania i l'Ajuntament de L'Hospitalet, també ha estat concebut com un procés en la seva elaboració que ha comptat amb moments de **reflexió política i tècnica**¹, que garanteixen la construcció d'un projecte compartit amb els màxims responsables de la seva execució.

13

2. Presentació: context i necessitats

Actualment, al nostre país ens trobem en un punt d'inflexió en el debat institucional que sembla tenir certs trets de canvi o cloenda d'un primer cicle de la nostra democràcia més recent. A Catalunya s'ha iniciat el procés de revisió de l'Estatut d'autonomia de 1979. Altres comunitats també estan revisant o volen començar a revisar els seus estatuts. Però, a més, durant aquest any 2005 es vol tornar a fundar la Unió Europea amb l'aprovació d'un nou tractat pel qual s'estableix una constitució per a Europa i se n'amplien els membres. Tot això obligarà, com s'ha anunciat —i, de fet, en la pràctica ja ha començat—, a obrir també, en certa manera, el debat sobre les esmenes o els canvis, cercats o necessitats en la mateixa Constitució espanyola de 1978. Pràcticament en tots els sectors de govern que afecten la ciutadania, Europa, l'Estat i les autonomies, poc o molt, **s'està reflexionant i fent propostes de canvis que de ben segur afectaran d'alguna manera les competències i funcions dels governs esmentats.**

1. S'han entrevistat 35 persones entre tècnics i polítics municipals, i s'han organitzat 8 grups de reflexió amb polítics, tècnics i responsables d'entitats de L'Hospitalet.

Tanmateix, el debat no ha de ser tan sols, i no ho està essent, sobre les competències i les funcions dels diferents sectors de govern. Ha de ser, alhora, un debat sobre les formes d'exercir el govern en diversos àmbits. Així, per exemple, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa, en la seva recomanació del novembre de 2001, insta els governs europeus en tots els seus àmbits a emprendre una aposta decidida per tal d'establir altres formes de governar basades en la participació ciutadana. En aquesta recomanació s'insisteix en el Llibre blanc del Govern d'Europa de 2002.

Fins ara, han estat fonamentalment els governs locals, els ajuntaments, els que han començat a assumir aquest repte. Per tant, **parlar de participació ciutadana actualment a Catalunya, a Espanya i a Europa significa parlar bàsicament d'experiències locals.**

En termes globals, les experiències de participació ciutadana impulsades pels governs locals són encara bastant tímides i acostumen a tenir caràcter puntual o parcial: no sempre tenen continuïtat i, sobretot, apareixen com a fenòmens més o menys aïllats i excepcionals de l'acció de govern. Però la dificultat més gran amb què es troben per avançar radica, precisament, en la seva excepcionalitat, que acaba traduint-se en una certa arbitrarietat i improvisació a l'hora de ser definides. No obstant això, **cada vegada més es fa evident la necessitat que les experiències incipients d'altres formes de govern, de governament si es vol, per més que siguin puntuals o experimentals, s'inscriguin dins d'una estratègia que les pensi de forma global i que aportin sentit a la participació de la ciutadania en relació amb l'acció de govern en si mateixa.** Si no és així, el risc és que les experiències es perdin, es dispersin, no acumulin coneixements ni habilitats i no serveixin per avançar.

14

Amb tot, les dificultats per avançar en una major vinculació entre govern i ciutadania a escala local no tenen a veure tan sols amb el que fa el govern. Això vol dir que aquells governs locals que aposten de forma decidida per la participació ciutadana encara es troben amb uns nivells de convocatòria i mobilització ciutadanes molt baixos i notablement segmentats. De ben segur que això té alguna cosa a veure amb altres factors difícilment controlables i planificables per l'esfera del govern local, però a la vegada són els governs locals els que avui estan avançant més en noves propostes i formes de fer i, en definitiva, en un nou estil de govern.

En aquest context, és convenient situar una experiència pionera entre els governs locals espanyols. Per primera vegada a Espanya, i és un exemple que de ben segur seguiran altres ajuntaments en un breu període, l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat assumeix plenament aquesta reflexió i es proposa establir una estratègia que permeti avançar en aquestes noves formes de govern que proposen més participació i més implicació de la ciutadania a escala local. I per fer-ho es proveeix d'un **instrument fins ara inaudit en la història del govern local a Espanya: el Pla director de participació ciutadana (PDPC).**

El PDPC és un instrument de planificació de l'acció de govern; sorgeix, per tant, de la voluntat de l'Ajuntament, que vol dotar-se d'una eina de planificació que li permeti establir objectius i dissenyar mètodes i estratègies per poder abastar-los. **Però el PDPC no és ni fa la participació. El PDPC tindrà sentit en la mesura que es desenvolupi i serveixi per orientar l'acció de govern,** i no pas des del punt de vista de continguts o de competències noves, sinó des del punt de vista de noves formes de governar, més participatives, implicatives i relacionals.

2.1. Participació ciutadana i Govern local a L'Hospitalet

Ciutadania i Govern local a L'Hospitalet han construït en aquests anys de democràcia local una tradició participativa que és del tot necessari recordar aquí i tenir present amb vista al futur, ja que difícilment el PDPC pot obviar-la quan els actors, governamentals o no, que segurament n'han estat els protagonistes en aquests anys, no ho faran de forma immediata. Efectivament, el PDPC té la voluntat d'oferir una visió estratègica sobre com poder organitzar aquestes relacions pensant en el futur. És ben cert que aquestes relacions ja existeixen i estan donant els seus fruits, i amb les seves debilitats també mostren oportunitats.

L'aposta del Govern de la ciutat de L'Hospitalet per la participació ciutadana en aquests anys s'ha fonamentat bàsicament en quatre pilars: a) l'existència d'una reglamentació que permeti ordenar la relació entre Govern local i ciutadania amb certes regles clares (el **Reglament** de participació ciutadana de 2000); b) la construcció d'un sistema estable de participació fonamentat en els **consells sectorials** com a òrgans participatius, i c) uns canals formals i informals d'interlocució privilegiada amb la gran diversitat i el gran nombre d'**associacions i entitats** ciutadanes existents. A aquests tres pilars històrics cal afegir la posada en marxa, recentment, del quart pilar: alguns **projectes específicament participatius** (Pla integral Collblanc – la Torrassa i l'Agenda 21, per exemple).

És ben cert que l'interlocutor del Govern en aquests anys ha estat fonamentalment la ciutadania organitzada, és a dir, les entitats i associacions de la ciutat; n'hi ha més de 500 reconegudes per l'Ajuntament i que hi són registrades, les quals, en termes generals, al costat de les crítiques i les demandes que expressen al Govern, també reconeixen que l'Ajuntament és una administració propera a la ciutadania, tant als barris com pel que fa als temes generals que les afecten en el conjunt de la ciutat. Aquesta proximitat es visualitza i es materialitza quotidianament en la relació tant amb l'estructura política com amb els tècnics i funcionaris municipals, acostumats a treballar ben a prop de les entitats i les associacions. Aquesta tradició, més enllà dels resultats concrets i de la valoració que en puguin fer els diversos actors, ha permès construir una cultura de predisposició al diàleg i d'impuls conjuntada i compartida en alguns projectes i algunes iniciatives ciutadanes. De fet, entre els punts forts del diagnòstic sobre la tradició participativa de la ciutat, el Govern

i les associacions es reconeixen mútuament un paper proactiu: al primer, se li reconeix per la voluntat de crear un sistema participatiu, que és el que ha funcionat fins ara i que, com dèiem, seguirà en el futur d'alguna manera (principalment mitjançant reglaments, consells i plans integrals); i a les segones, per l'activitat i el compromís constants amb els problemes i les oportunitats que s'han presentat a la ciutat.

Aquesta tradició, tal com hem dit, ha de tenir un pes en el futur: el paper dels consells, el protagonisme de les entitats i les associacions, els projectes específics, la tradició d'interlocució quotidiana sobre els projectes a diferents escales urbanes, etc. El repte perquè el PDPC pugui ser un instrument útil de planificació amb vista al futur no pot ser, de cap manera, negar aquesta història, però sí que serà necessari que el Govern i les entitats construeixin i consensuin col·lectivament les debilitats que avui en dia presenta aquesta tradició.

2.2. Per què cal més participació de la ciutadania?

16

Analitzades amb detall, les raons per invocar noves formes de govern més relacionals i participatives poden ser diverses, però són fàcilment resumibles en una: cap actor sol, ni tan sols el Govern, pot actualment gestionar canvis i ser proactiu enfront de les transformacions socials que s'acosten i que són cada vegada més evidents en les conurbacions europees, si el que es vol és condicionar els canvis esmentats en alguna direcció i no deixar-se portar. És per això que es parla de la necessitat d'un govern que vinculi i relacioni actors diversos i que comprometi la ciutadania a afrontar els reptes que s'acosten, perquè es vol ser protagonista i conductor dels canvis orientats a la voluntat de construir ciutats més cohesionades socialment i més sostenibles ambientalment. És possible dir, doncs, que el govern relacional i participatiu apareix com a necessitat davant dels reptes, encara que és convenient que aquestes noves fórmules de govern es construeixin estratègicament, pensant en els reptes que es vulguin assolir, en les febleses que convé superar i en les oportunitats que es volen.

Els reptes actuals de cohesió social són molt complexos. Tenen a veure amb la integració de la nova ciutadania, amb la inclusió dels diversos col·lectius que viuen a la nostra ciutat i amb una estructura mínima d'oportunitats per a tots en l'accés als recursos i als serveis bàsics; i tot això dins d'un context d'increment de la competència per als recursos. Sembla bastant clar que el govern que vulgui tenir èxit en aquest àmbit es veurà forçat a establir acords i a trobar complicitats i, sobretot, a establir una relació amb la ciutadania que faci que aquesta sigui alguna cosa més que receptora exigent de serveis a canvi d'impostos; també es veurà forçada a passar a formar part activa de la recerca de solucions que puguin transformar-se després en compromisos.

2.3. Què és, en resum, el PDPC?

Molt resumidament, podem dir que aquest PDPC estableix els criteris i les directrius que permeten respondre les tres qüestions bàsiques que són exigibles perquè l'Ajuntament de L'Hospitalet estableixi una estratègia de govern participatiu, és a dir: en quins assumptes participaran els ciutadans i les ciutadanes de L'Hospitalet? Qui hi podrà participar? I, finalment, com s'organitzarà la participació?

Per respondre la primera qüestió, la que fa referència als assumptes, aquest PDPC estableix que serà obligació de l'Ajuntament fer pública i mantenir actualitzada l'Agenda participativa de l'acció de govern (APAG). L'Agenda participativa la componen totes aquelles actuacions establertes en el Pla d'actuació municipal (PAM) que el Govern de la ciutat s'obliga a tirar endavant amb la participació d'agents socials i ciutadania. A més, també constituïran l'APAG les agendes de treball dels diversos òrgans participatius estables (ja que serà obligat que la tinguin) i, finalment, els diversos projectes i debats estratègics que el Govern de la ciutat impulsi (Pla estratègic, Projecte educatiu de ciutat, Agenda 21, Pacte pel civisme, Pacte per la nova ciutadania, etc.).

Respecte a com s'organitzarà la participació, aquest PDPC estableix un model mixt sustentat en òrgans de participació estables i en projectes participatius que podran tenir caràcter puntual. El PDPC identifica els òrgans estables del sistema, les seves funcions principals i els criteris amb els quals s'han de constituir. De la mateixa manera, identifica la relació o la vinculació que hauria d'existir entre el sistema estable, els òrgans de participació i els projectes específics, a fi que el sistema mixt definit no sigui en realitat el resultat de dos models funcionant en paral·lel sinó un de sol ben articulat.

Finalment, amb relació a qui hi pot participar, el PDPC estableix la voluntat del Govern o de la ciutat d'obrir tant els òrgans com els projectes participatius a la ciutadania no organitzada. Això no vol dir que no s'hi reconegui el paper dels col·lectius, les entitats, les associacions i els seus representants, ja que el que es planteja com a estratègia és no deixar de treballar i intentar enfortir aquests últims, al mateix temps que s'obren els òrgans i els processos a la ciutadania no organitzada. Tot i així, l'aposta per a la incorporació de ciutadans no organitzats als processos i als òrgans de participació s'ha de fer sempre sobre la base de criteris clars i transparents coneguts per tots els participants.

Aquest Pla director de participació ciutadana és el reflex i la concreció de la voluntat de passar d'una concepció puntual de la participació a una concepció estable. Aquest canvi comporta la necessitat de **passar de processos de participació aïllats a un sistema global** que ordeni i articuli els diferents projectes i àmbits participatius. Aquest sistema es regeix per uns criteris i unes estratègies de funcionament comuns.

3. Premisses per a l'elaboració del Pla director de participació ciutadana (PDPC)

El Pla director de participació ciutadana **sorgeix de la voluntat de l'Ajuntament de L'Hospitalet** de Llobregat de fomentar la participació ciutadana al municipi de manera efectiva i eficient. Per tant, aquest pla director es concep com el pla de treball per desenvolupar i ordenar la participació ciutadana en el marc de l'actuació municipal. Hi ha tres premisses que l'articulen:

- El PDPC es concep com un **pla que té sentit en la mesura que es desenvolupa**. És en la seva implementació que aquest document adquireix veritablement sentit. El PDPC ha de guiar el treball municipal en l'àmbit de la participació ciutadana i, per tant, haurà de desenvolupar tot el seu potencial al llarg del temps. En aquest sentit, entenem que la seva implementació és un procés que, fonamentat en la pràctica, l'avaluació d'aquesta pràctica i l'aprenentatge conjunt dels diversos actors institucionals i socials que hi intervenen, haurà d'anar consolidant estratègies col·lectives, espais de relació i una nova cultura de la participació social i política de la ciutadania en els afers comuns de la ciutat de L'Hospitalet.
- Així mateix, també és ferma la voluntat de **partir de la feina ja realitzada** i d'un cert model preexistent basat en la interlocució entre l'Ajuntament i les entitats. Es tracta, doncs, d'aprofundir en les potencialitats d'aquest model preexistent i d'apuntar millores de les seves debilitats.
- El PDPC no té com a objectiu propi **la reglamentació de la participació ciutadana de L'Hospitalet**; no és ni vol ser un reglament de participació ciutadana, sinó un instrument que n'orienti la dinamització.

Finalment, els programes d'actuació de l'Ajuntament de L'Hospitalet han de tenir en compte les prescripcions normatives que en alguns sectors concrets incorporin l'obligació legal sobre la realització de processos participatius.

4. Objectius del foment de la participació ciutadana

La participació ciutadana és un concepte complex que pot enriquir des de molts punts de vista l'actuació municipal, però el Pla director en destaca tres de fonamentals:

- El foment de la participació ciutadana es concep com una necessitat fonamental per al desenvolupament ple del concepte de ciutadania, en el qual **els veïns i les veïnes de la ciutat esdevenen part activa de les polítiques que els afecten**.
- La participació ciutadana és bàsica per a l'èxit de qualsevol actuació pública que requereixi la implicació activa del ciutadà o la ciutadana i és, per tant, un **element cabdal davant dels**

nous reptes que suposen avui dia desenvolupar polítiques per millorar la bona convivència, la cohesió social, la integració dels nous immigrants i les anomenades polítiques de proximitat. En definitiva, la participació ciutadana és una condició necessària per fer les ciutats més sostenibles socialment, econòmicament i ambientalment.

És per això que no es pot concebre la participació ciutadana només des del punt de vista d'establir canals de participació per als que volen fer-ho, sinó que també cal **fomentar i incentivar la participació de la ciutadania que no manifesti tal interès.**

5. Principis i voluntats de l'Ajuntament de L'Hospitalet en el foment de la participació

El PDPC vol marcar l'inici d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i compartit entre l'Ajuntament, la seva estructura tècnica i el seu Govern i les entitats i associacions i els ciutadans i les ciutadanes de L'Hospitalet entorn de l'àmbit de la participació ciutadana. Per tant, el mateix procés d'execució requerirà espais i moments de reflexió i avaluació, compartits pels diferents actors implicats, per adequar-se tan bé com sigui possible als objectius i a les circumstàncies de cada moment. **Avançar en la participació ciutadana requereix la construcció d'una nova cultura política i cívica per part de tothom.**

19

La participació de la ciutadania i les seves organitzacions en la gestió dels afers públics d'interès general pot produir-se, i de fet es produeix, tant per iniciativa d'aquests com per iniciativa d'altres, especialment dels governs de les administracions locals. Aquest document, i el procés que apunta, **ha de servir per orientar les actuacions de l'Ajuntament de L'Hospitalet en l'impuls d'una estratègia per fer créixer el protagonisme de la ciutadania.** El PDPC no pot dir què haurien de fer els ciutadans i les associacions i entitats. Tot i això, no deixa de convidar, tant els uns com les altres, que s'impliquin en el seu desenvolupament.

Cal, doncs, explicitar que, si bé és fonamental mantenir i potenciar el vincle entre l'Ajuntament i les entitats del municipi, també **es planteja la necessitat de potenciar i buscar fórmules per facilitar i fer efectiva la participació d'aquells veïns i aquelles veïnes que no formen part del teixit associatiu.**

Finalment, és voluntat de l'Ajuntament de L'Hospitalet assumir els objectius de foment de la participació ciutadana que reflecteix aquest PDPC.

El Govern de la ciutat no defuig les seves responsabilitats, sinó que parteix de la idea que el bon govern, cada cop més, passa per fer polítiques públiques amb la participació i la implicació de la ciutadania, però amb la responsabilitat i la legitimitat que el sistema representatiu li atorga.

6. Objectius operatius del Pla director de participació ciutadana

El PDPC és l'instrument que el Govern de la ciutat elabora amb l'objectiu d'ordenar les actuacions que permetin un millor exercici del dret ciutadà a participar en els afers públics. Per tant, el Pla director té com a principals objectius operatius:

- **Definir un model i una estratègia** de l'Ajuntament de L'Hospitalet en relació amb la participació ciutadana. Aquesta voluntat comporta la necessitat **d'establir la finalitat de la participació ciutadana** en el marc de l'actuació global de l'Administració municipal.
- **Definir el sistema estable de participació** i els **principis metodològics** sobre els quals se sustenta l'estratègia participativa.
- **Identificar les línies de treball que s'han de desenvolupar** per assolir els objectius plantejats. Això comporta una **sistematització i una ordenació** dels mecanismes i dels canals de participació sota un **model global**.
- Aquest **document ha de regir els processos, els canals i els mecanismes participatius de l'Ajuntament en la mesura que recull els principis, els valors i els criteris** que emanen de la voluntat participativa de l'Ajuntament de L'Hospitalet.
- En la mesura que el PDPC ha d'orientar la implementació efectiva del sistema participatiu que defineix, també **ha de fer referència als recursos i a l'organització interna necessària** per tirar endavant l'estratègia participativa plantejada.
- Finalment, el PDPC **estableix moments d'avaluació del procés d'execució** que permetran millorar-lo al llarg del temps i adaptar-lo a les possibilitats de cada moment.

20

7. Criteris i pautes metodològiques que regeixen la nova estratègia participativa

Abans de desenvolupar les línies estratègiques que desenvolupa aquest Pla director, és convenient apuntar un seguit de criteris que pauten el desenvolupament de la participació a L'Hospitalet, criteris que hauran d'acomplir els processos i els òrgans de participació de què disposa l'Ajuntament.

Per al desenvolupament d'una participació ciutadana de qualitat és fonamental fomentar que es produeixi seguint uns criteris metodològics bàsics:

- **Presència ordenada de ciutadania, personal tècnic i càrrecs polítics** en qualsevol procés participatiu. Caldrà trobar els espais que ho permetin, però és també important que es

respectin els rols i les funcions de cadascun d'ells. El bon procés participatiu és aquell en el qual càrrecs polítics, personal tècnic i ciutadania treballen plegats i elaboren propostes conjuntes i no hi manca ningú.

- **Delimitació dels processos** participatius, tant en la definició dels seus objectius com en les regles del joc que els regeixen. Per tant, s'han d'explicar i difondre entre els diferents actors implicats **els objectius i els procediments** del procés de la manera més entenedora i clara possible.

- Organització dels processos participatius de manera que es **faciliti la informació necessària** entorn de cada àmbit de treball per fomentar una reflexió col·lectiva amb els coneixements i les dades disponibles (participació informada).

- També caldrà **un afavoriment de la deliberació col·lectiva**, de manera que es facilitin espais i moments de reflexió conjunta amb personal tècnic que moderi aquests espais i que permeti el contrast d'opinions i la construcció de visions compartides.

- **Foment de les diferents capacitats i dels coneixements de les persones participants implicades en un procés de manera que no limitin les seves possibilitats reals de participació.** Treballar perquè les persones participants estiguin en un marc d'igualtat a l'hora d'explicar les seves visions, de manera que s'organitzi la participació amb dinàmiques i pautes que facilitin la intervenció de tothom més enllà de les seves característiques personals.

- **Generació d'un resultat concret** fruit del procés participatiu, el qual ha de ser retornat a les persones que hi han estat implicades.

- Per part de l'Ajuntament, **devolució** als actors implicats d'un procés participatiu dels resultats del procés. Continuïtat i resposta en relació amb el procés endegat.

- **Coherència entre la participació ciutadana que s'impulsa i l'estructura organitzativa municipal.** Per tant, hi ha la necessitat d'adequar els mitjans i els recursos necessaris a la voluntat de l'Ajuntament de fomentar i potenciar la participació ciutadana, i, a la vegada, de plantejar processos dins de les possibilitats i les limitacions de l'Administració municipal.

- **Vinculació entre els projectes participatius que s'impulsen i els òrgans estables existents** entorn d'aquell àmbit.

- **Dinamització tècnica** dels projectes i òrgans participatius per facilitar-ne el desenvolupament i la implementació.

PLA ■ DIRECTOR ■ DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA L'HOSPITALET 2005-2007

B. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI PARTICIPATIVA DELS CANALS I MITJANS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET

1. Organització municipal
2. Consells sectorials municipals
3. Servei de Participació Ciutadana
4. Formes d'organitzar la participació
5. Diferents concepcions de la participació
6. El teixit associatiu i la ciutadania no organitzada
7. Quadre de síntesi

B. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI PARTICIPATIVA DELS CANALS I MITJANS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET²

1. Organització municipal

L'Ajuntament de L'Hospitalet, tot i estar dividit en **districtes**, té una gestió centralitzada en 13 àrees:

- Àrea d'Alcaldia-Presidència
- Àrea de Coordinació i Economia
- Àrea de Recursos Humans i Tecnologia
- Àrea d'Educació i Cultura
- Àrea d'Esports
- Àrea d'Urbanisme, Obres i Habitatge
- Àrea de Serveis Municipals i Manteniment de la Via Pública
- Àrea de Promoció Econòmica
- Àrea de Benestar Social i Família
- Àrea de Seguretat Ciutadana, Circulació i Transports
- Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat
- Àrea de Civisme, Participació Ciutadana i Activitats Reglades
- Àrees Territorials

25

La descentralització territorial a través dels districtes té com a funció principal informar i recollir demandes de la ciutadania des de la proximitat. L'Hospitalet es divideix en sis districtes territorials, més un districte econòmic, que són:

Districte	Districte I	Barris que els componen	Centre-Sant Josep-Sanfeliu
	Districte II		Collblanc-la Torrassa
	Districte III		Santa Eulàlia
	Districte IV		La Florida-les Planes
	Districte V		Pubilla Casas-Can Serra
	Districte VI		Bellvitge-el Gornal
	Districte VII		Districte Econòmic Granvia L'H

2. Cal apuntar que aquesta síntesi no té com a objectiu fer una anàlisi exhaustiva de tot el procés de reflexió i el debat generat al llarg del procés, ni de tota la informació obtinguda, sinó que pretén recollir aquells aspectes fonamentals que s'han identificat.

En el treball de camp realitzat, en relació amb el paper dels districtes respecte a la participació ciutadana, es destaquen els elements següents:

1. 1. Com a oportunitat

- Es valoren molt positivament els districtes com a element de proximitat i de referència per al veïnat.
- Els districtes són útils com a canal per informar i escoltar el veïnat.

1. 2. Com a debilitat

- Sovint manca fluïdesa en la coordinació i en la informació entre àrees centrals i districtes, tot i que es considera que s'ha millorat substancialment en els darrers temps.
- Es considera que, tot i que les persones responsables de cada àrea incorporen les prioritzacions de les demandes i les necessitats que els arriben, un increment de la capacitat d'influència/decisió dels districtes en faria més efectiva la utilització.

1. 3. Propostes

26

- Hi ha diferents visions respecte a la possibilitat de poder augmentar les funcions dels districtes tenint en compte l'actual organització municipal centralitzada i la conveniència que així sigui per raons d'eficiència en la gestió dels recursos.
- Destaca la voluntat de treballar a partir dels diferents territoris, respectant-ne les característiques singulars, però des d'un punt de vista global de ciutat. S'apunta la necessitat de vetllar per la cohesió social de les diferents zones de L'Hospitalet i preservar-la, i també que, lluny de dividir, el que s'ha de potenciar és la identificació amb la ciutat en el seu conjunt.
- En tot cas, hi ha un gran consens en la necessitat de potenciar canals de comunicació i transversalitat entre les diferents àrees, la participació i els districtes.

1. 4. Elements de reflexió

- En els projectes participatius d'àmbit territorial és necessari adequar l'organització municipal per poder donar la resposta necessària.
- És convenient que qualsevol projecte de ciutat tingui en compte la dimensió territorial i parteixi de la singularitat de cada territori.

2. Consells sectorials municipals

La participació ciutadana s'ha vertebrat tradicionalment a través dels **consells municipals**, entre els quals trobem:

Consells existents

Consell Municipal Escolar – Consell Educatiu de Ciutat
Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat
Consell Municipal de la Gent Gran
Consell Municipal de la Sostenibilitat
Consell Municipal del Comerç de L'Hospitalet
Consell Municipal de la Salut

També trobem altres fórmules organitzades que, tot i no ser consells formalment constituïts, tenen o han tingut un funcionament ordinari:

- Fòrum d'Entitats – La Ciutat x Tothom
- Consell de Nois i Noies de L'Hospitalet
- Consell Municipal de Prevenció i Seguretat Ciutadana de L'Hospitalet
- Taula de Coordinació de Col·lectius de Discapacitats de L'Hospitalet

27

Hi ha un seguit d'àmbits on s'està estudiant la possibilitat de constituir un consell municipal. Els consells municipals, tot i ser força diversos, en general es caracteritzen perquè són un òrgan consultiu, format pels polítics i pels tècnics responsables de l'àrea i per les associacions vinculades al seu àmbit d'actuació. En ells es presenta el pla d'actuació anual de l'àrea i es recullen les aportacions i els suggeriments de les persones assistents. Del treball de camp realitzat es destaca:

2. 1. Com a oportunitats

- En general, hi ha força acord a considerar-los uns òrgans necessaris en tant que exerceixen una funció informativa, i en algun cas amb força capacitat de proposta.

2. 2. Com a debilitat

- S'apunta el poc dinamisme dels consells i la seva poca capacitat de proposta.
- Alguns consells presenten poca activitat.
- Dificultats per traslladar el que es parla i es decideix en el marc del consell més enllà de les persones que hi assisteixen.
- Manca de renovació dels membres dels consells.
- No són espais de participació que promoguin la participació fora de l'activitat pròpia del consell.

2. 3. Propostes

- Actualment, hi ha algunes demandes de nous consells: Consell de la Dona, Consell de Salut i Consell Econòmic i Social, entre d'altres.
- El teixit associatiu considera necessari potenciar-ne la capacitat de proposta.
- També hi ha qui destaca que podria tenir una funció de coordinació del teixit associatiu vinculat a un àmbit temàtic.

2. 4. Elements de reflexió

- És convenient tenir present, a l'hora d'impulsar nous consells municipals, la necessitat a què respon el consell i si és aquest el mecanisme més idoni per encarar aquesta necessitat.
- És per això que el Pla director estableix el protocol que cal tenir present a l'hora de constituir un nou consell municipal. No sempre són els consells municipals la millor manera d'afrontar algunes necessitats; per exemple, en relació amb la creació de nous consells dirigits a col·lectius de ciutadans específics, caldrà valorar la idoneïtat de fomentar un espai propi del col·lectiu (joves, dones, etc.) o la necessitat que la veu d'aquests col·lectius sigui present en tots aquells espais de participació que els afecten.

3. Servei de Participació Ciutadana

28

El paper desenvolupat pel Servei de Participació Ciutadana fins al moment ha estat bàsicament de suport i d'assessorament al teixit associatiu. Per tant, no ha tingut un paper actiu en els òrgans participatius existents, en els diferents consells municipals, ni en els projectes de ciutat que s'han impulsat, per exemple l'Agenda 21, ni en els territorials, com ara el Pla integral de Collblanc-la Torrassa.

Tradicionalment, cada servei o departament ha organitzat i desenvolupat els mecanismes de participació que ha cregut convenients. Però no hi ha hagut mecanismes formals de coordinació ni una estratègia global en el seu desenvolupament. Del treball de camp, se'n deriva:

3. 1. Com a oportunitat

- La proximitat del servei al teixit associatiu de la ciutat.
- La voluntat de fomentar la participació ciutadana.
- El servei de suport a l'activitat associativa.

3. 2. Com a debilitat

- Fins al moment, no s'ha percebut el Servei de Participació com un recurs intern i/o referent per impulsar els diversos projectes. Tot just ara, amb l'elaboració del PDPC, es comencen a rebre demandes (projecte educatiu de ciutat, cultura, etc.).

3. 3. Propostes

- En el treball de camp, s'ha destacat que s'hauria de potenciar l'Àrea de Participació, en la mesura que el PDPC li atribueixi unes noves funcions que es consideren necessàries, les quals, però, no pot afrontar amb els recursos actuals. En aquesta línia, una de les funcions que es considera que hauria de desenvolupar l'Àrea de Participació i que fins al moment no ha desenvolupat és la de centralitzar la informació de tots els projectes i els òrgans de participació existents al municipi i, en la mesura que sigui necessari, proposar les necessitats de coordinació.
- Una altra necessitat que es detecta en relació amb els canals, els processos i els òrgans participatius és la presència d'una estratègia global que defineixi les directrius i els criteris bàsics entorn de la participació, i s'apunta la potenciació de l'Àrea de Participació com a recurs que ordeni i marqui unes directrius pel que fa a la participació ciutadana a la ciutat.
- Per tant, es considera necessari que el Departament de Participació tingui tota la informació del que es fa i, per tant, cal que sigui l'espai de centralització informativa en relació amb la participació a la ciutat. Però també hauria de ser un referent per donar les directrius de les diferents iniciatives que vulguin impulsar l'Ajuntament i per ajudar a definir mecanismes de participació i dinàmiques de funcionament.

3. 4. Elements de reflexió

29

- Els recursos actuals de l'Àrea de Participació han respost a unes necessitats del Servei que amb el nou model de participació ciutadana caldrà revisar i adequar.
- Les accions per promoure la participació ciutadana que potencii l'Ajuntament de L'Hospitalet no poden dependre només de l'Àrea de Participació, sinó que depenen de tota l'organització municipal.
- Per garantir la qualitat i la coordinació dels diferents òrgans i projectes participatius caldrà un espai de referència centralitzat.

4. Formes d'organitzar la participació

L'Ajuntament de L'Hospitalet té formes molt diverses d'organitzar i dinamitzar la participació ciutadana: diversos consells municipals, el Pla integral de Collblanc - la Torrassa, com a experiència territorial més important (i molt ben valorada), el procés de l'Agenda 21 i tota l'organització participativa que se'n deriva (les sessions informatives de projectes urbanístics, on es recullen suggeriments, idees, etc.).

Una de les reflexions que ha intentat introduir l'elaboració del Pla director en els diferents agents implicats és la conveniència d'organitzar la participació a través de projectes concrets o d'òrgans estables de participació. En aquest sentit, la visió majoritària es decanta cap una combinació d'ambdós instruments, en la mesura que es valora positivament la concreció d'un projecte específic i la permanència dels òrgans estables.

Però també s'apunta la necessitat de vincular els processos participatius als òrgans permanents del seu àmbit. Massa sovint, els òrgans permanents acaben convertint-se en l'espai on l'àrea corresponent informa de la seva actuació, però amb poca capacitat per elaborar propostes. Aquest fet acaba convertint-los en òrgans poc actius. La vinculació de projectes concrets als òrgans permanents genera un efecte dinamitzador que al mateix temps garanteix la coordinació correcta entre els projectes i els òrgans existents. D'altra banda, en el cas que es coordinin és necessari delimitar les funcions de l'òrgan permanent al llarg del procés.

5. Diferents concepcions de la participació

De l'anàlisi de les diferents aportacions i interpretacions del que hauria de ser la participació ciutadana segons els agents implicats (membres d'entitats, personal tècnic municipal i càrrecs polítics) s'observen diferents visions: Una visió bastant generalitzada però indefinida d'entendre la participació ciutadana es basa en el fet de considerar participació qualsevol espai de relació o comunicació entre un ciutadà/dana de L'Hospitalet i el seu Ajuntament. Aquesta visió contrasta amb el punt de vista d'alguns representants d'entitats que consideren que la participació implica que la ciutadania decideixi directament sobre allò que l'afecta. Algunes idees intermèdies apunten que la participació és la implicació dels veïns i de les veïnes en les polítiques municipals o el foment d'espais de debat i construcció col·lectiva d'anàlisis i propostes d'actuació.

30

La concepció de la participació que hi ha a la base d'aquest document estaria determinada pels elements següents: aquest PDPC és un instrument que vol ajudar el Govern de la ciutat a governar amb participació, tot i que la participació (ciutadana, política i social) pot fer més coses a part de les que fa el Govern. Des d'aquest punt de vista no té gaire sentit el debat sobre participació i decisió o sobre participació i representativitat en aquest PDPC, ja que qui decideix i qui és representatiu és el Govern, que opta per governar de forma participativa.

6. El teixit associatiu i la ciutadania no organitzada

Hi ha unes 500 entitats registrades al municipi de caire molt divers i d'abast territorial molt desigual. En el treball de camp realitzat s'han apuntat un seguit de qüestions en relació amb la ciutadania de L'Hospitalet i a les seves associacions.

6. 1. Com a oportunitat

- Destaca la importància del teixit associatiu a L'Hospitalet i el seu paper actiu en la vida de la ciutat. Apunta la presència de la Federació d'Associacions de Veïns (FAV), on hi ha representades les 15 associacions veïnals, una per cada barri. La seva relació amb l'Ajuntament

l'Ajuntament és tant a través dels districtes com a través de l'àrea de referència.

- Es valoren positivament els òrgans de participació existents i les reunions temàtiques que realitzen les diferents àrees amb les seves entitats de referència.

6. 2. Com a debilitat

- En relació amb el teixit associatiu, es destaca la dificultat per implicar més ciutadans i la dificultat per garantir-ne el relleu generacional.

- També s'apunta la manca de comunicació entre les mateixes entitats, no en els casos en què existeixen federacions d'associacions, sinó quan aquestes no tenen un vincle formal, tot i que tinguin elements i objectius comuns.

- S'apunta la necessitat d'obrir canals de participació amb la ciutadania a títol individual perquè no tots els col·lectius ni persones s'organitzen a través del teixit associatiu de la ciutat.

- D'altra banda, es considera que és difícil implicar la ciutadania a títol individual en els afers col·lectius que no l'afecten directament.

6. 3. Propostes

- En primer lloc, reivindicació fonamental que realitza el teixit associatiu en relació amb la participació ciutadana és la major presa en consideració del Govern de la ciutat dels resultats dels projectes i dels òrgans participatius.

- En segon lloc, s'apunta la necessitat que la ciutadania sàpiga on s'ha d'adreçar quan hi ha algun tema que la preocupa. En aquest sentit, es destaca la necessitat d'establir referents municipals clars i que aquests tinguin capacitat d'incidir en la possible solució.

31

6. 4. Elements de reflexió

- Cal seguir comptant amb el teixit associatiu de la ciutat com a element actiu i significatiu de L'Hospitalet.

- Tothom coincideix a destacar la dificultat per implicar la ciutadania que és fora de l'àmbit associatiu. Es considera necessari, però, obrir la participació a les persones a títol individual en la mesura que hi ha molts col·lectius i segments de la població que no estan vinculats al teixit associatiu. Tanmateix, és important establir amb claredat els criteris de selecció d'aquests ciutadans i aquestes ciutadanes per garantir la transparència del procés.

QUADRE DE SÍNTESI

ELEMENTS	PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES	ASPECTES QUE CAL DESENVOLUPAR
Districtes	<ul style="list-style-type: none"> • Element de proximitat • Canal d'informació o d'atenció al veïnat 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivell de coordinació amb les àrees centrals millorable • Capacitat d'actuació poc definida 	<ul style="list-style-type: none"> • Millora de la coordinació entre els districtes i les àrees • Articulació millor de la resposta municipal en l'estructura territorial
Consells municipals	<ul style="list-style-type: none"> • Òrgans permanents necessaris • Bona funció informativa 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultats per mantenir un nivell de dinamització òptim • Manca de desenvolupament de la seva capacitat propositiva 	<ul style="list-style-type: none"> • Vinculació dels projectes participatius als seus òrgans de referència • Potenciació de la seva capacitat propositiva
Servei de Participació Ciutadana	<ul style="list-style-type: none"> • Proximitat amb el teixit associatiu de la ciutat • Servei de suport a les associacions 	<ul style="list-style-type: none"> • No percepció del servei de participació com a recurs i/o referent 	<ul style="list-style-type: none"> • Funció centralitzadora dels projectes i dels òrgans de participació • Potenciació de l'Àrea de Participació com a recurs
Projectes concrets amb un fort component participatiu	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte de l'Agenda 21 • Projecte educatiu de ciutat 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultats per a dinamitzar-los • Dificultats per articular la resposta d'acord amb els seus resultats 	<ul style="list-style-type: none"> • Adequació de la resposta municipal als processos de participació endegats
Teixit associatiu	<ul style="list-style-type: none"> • Canalització de la majoria de la participació activa de la ciutat 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultat per arribar a més ciutadania. • Dificultat per renovar-se • Dificultat per treballar conjuntament 	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitació d'elements de dinamització associativa • Potenciació del treball conjunt
Ciutadania a títol individual	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de la ciutadania amb el seu territori més pròxim: el barri 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultat per implicar la ciutadania en processos participatius 	<ul style="list-style-type: none"> • Necessitat d'establir canals i mitjans de participació alternatius

PLA ■ DIRECTOR ■ DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA L'HOSPITALET 2005-2007

C. MODEL DE PARTICIPACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET

1. Explicació general del model
2. Agenda participativa de l'acció de govern
3. Òrgans de participació: Consell de Ciutat i àmbits sectorials
4. Projectes de participació concrets (sectorials o territorials)
5. Àrea de Participació
6. Mecanismes de coordinació
7. Serveis de participació
8. Agents implicats

C. MODEL DE PARTICIPACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET

1. Explicació general del model

El **model que es proposa per organitzar** la participació ciutadana a L'Hospitalet parteix d'identificar **tres dimensions** (compatibles i complementàries) en què es vertebrava la participació: **una dimensió global**, que afecta el conjunt de la ciutat i de la ciutadania, que incorpora temes i agents amb aquesta visió i que té com a referent polític el Govern de la ciutat i la figura de l'alcalde; **una dimensió sectorial**, on les àrees municipals són el referent entorn al seu àmbit competencial, i **una dimensió territorial**, on els districtes esdevenen referent de proximitat de l'Administració local vers els veïns i les veïnes.

La **dimensió global** hauria de tenir com a òrgan permanent de participació el Consell de Ciutat, i la participació ciutadana es podrà manifestar de **dues formes**: o bé a través del funcionament ordinari del **Consell de Ciutat**, o bé a través de **projectes i debats de ciutat impulsats políticament pel Govern de la ciutat**. No es preveuen com a dos procediments alternatius, ja que els projectes i debats de ciutat formaran part de l'agenda del Consell de Ciutat, però podran transcendir a aquest espai per tal de cercar una participació ciutadana més àmplia.

Dins de la **dimensió sectorial**, identifiquem dos mètodes d'organització participativa: els òrgans participatius estables, basats en els **consells sectorials**, i els **projectes concrets**, impulsats per a temes específics.

En l'àmbit de la **dimensió territorial**, definim el mètode basat en **projectes concrets**, impulsats per l'Ajuntament amb **un abast clarament territorialitzat**, i les **audiències públiques**.

Per tant, aquest model tridimensional es vertebrava a través de **projectes i òrgans participatius**, de manera que en cada una de les dimensions participatives (global, sectorial i territorial) trobem ambdós instruments. Però mentre que en la dimensió global i sectorial trobem òrgans permanents, en la dimensió territorial, els òrgans tenen un caràcter puntual vinculat sempre a un projecte concret.

Aquesta organització permet garantir mecanismes en l'àmbit territorial per informar regularment dels projectes i les intervencions municipals més destacats, i que els projectes que requereixen una major implicació ciutadana es vinculen al territori (element de major identificació ciutadana).

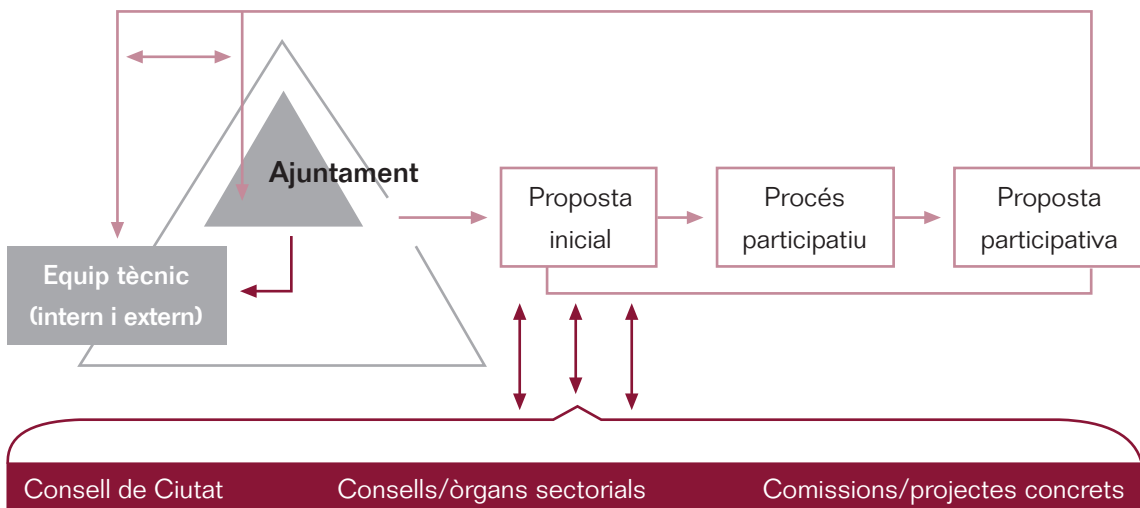
Dimensió de la participació	Tipus de projecte	Òrgan participatiu	Mecanisme ordinari	Mecanisme puntual
Global	Projectes i debats de ciutat	Consell de Ciutat	Debat intern consell	Debat ciutadà
Sectorial	Projectes i debats sectorials	Ambit sectorial consell/òrgan sectorial	Debat intern consell/òrgan sectorial	Projectes sectorials
Territorial	Projectes de territori	Comissió de Seguiment	Projecte concret	Audiència pública

El mecanisme ordinari implica una relació estable entre l'Ajuntament, tant en la seva estructura política com en la tècnica, i l'òrgan de participació. En el cas d'un projecte global de ciutat, aquest òrgan serà el Consell de Ciutat, i quan es tracti d'un projecte d'àrea, l'òrgan serà el consell sectorial corresponent. **El mecanisme puntual** es dóna quan l'Ajuntament vol impulsar un procés participatiu que vagi més enllà dels òrgans estables o ordinaris i vulgui implicar més entitats o ciutadans no organitzats. En aquest cas, és important que l'òrgan ordinari no resti desvinculat del procés participatiu, essent un espai més d'aquest procés.

36

En el cas dels projectes concrets en el territori, es constituirà una comissió de seguiment que, com a element previst en el desenvolupament del projecte (*vegeu continguts d'un projecte participatiu*), pot complir les funcions d'òrgan estable en relació amb el projecte de participació concret.

1. 2. Esquema de model de participació ciutadana de L'Hospitalet

2. Agenda participativa de l'acció de govern

Un element fonamental per garantir l'ordenació i el seguiment dels processos participatius endegats a L'Hospitalet és l'elaboració de l'Agenda participativa de l'acció de govern. Aquesta Agenda comprèn tres capítols: en primer lloc, les actuacions previstes en el PAM (Pla d'actuació municipal) que es desenvoluparan mitjançant processos participatius; en segon lloc, l'agenda de treball dels diversos consells (sectorials i de ciutat) que configuren el sistema estable de participació, i en tercer lloc, els processos participatius que amb caràcter general de ciutat o territorialitzats s'impulsin a la ciutat.

Aquesta Agenda participativa l'elaborarà l'Àrea de Participació a partir de la informació facilitada per cada àrea o districte promotor del procés, i, un cop elaborada, es presentarà al Consell de Ciutat.

3. Òrgans de participació estables: Consell de Ciutat i consells sectorials

3. 1. El Consell de Ciutat

Es constituirà el **Consell de Ciutat** com a òrgan de reflexió global dels debats i projectes d'abast general de ciutat. Els objectius principals del Consell de Ciutat són tres: informar-se dels projectes i actuacions d'abast global i estratègic; emetre opinió sobre aquests projectes, i, finalment, fer propostes d'actuació.

37

Per assolir aquests objectius, l'Ajuntament posarà a la seva disposició els recursos necessaris perquè pugui acomplir les seves funcions.

El Consell de Ciutat tindrà un funcionament ordinari i es reunirà en sessió plenària un cop a l'any com a mínim, més enllà d'aquest funcionament en sessions plenàries es podran constituir comissions de treball al voltant de temes concrets sobre els quals el Consell tingui una funció de proposició.

El mateix Consell Municipal serà el responsable d'establir l'Agenda anual del Consell, on es decidirà quins projectes han de ser informats, quins han de ser consultats, i sobre quins es demana l'elaboració de propostes d'actuació.

Però aquest Pla director estableix que qualsevol procés participatiu de ciutat o d'abast territorial haurà de ser comunicat al Consell (tant els objectius, en un primer moment, com els resultats, al final del procés). El PAM (Pla d'actuació municipal) haurà de ser consultat anualment, i la revisió del Pla d'ordenació urbanística municipal quan aquesta es realitzi.

En relació amb els membres que hauran de constituir el Consell de Ciutat, caldrà dur a terme un procés de debat i construcció de consensos entre tots els agents polítics (equip de govern i partits de l'oposició). Un cop elaborats els consensos polítics, entorn a la seva composició s'obrirà un debat amb els diferents agents socials vinculats als consells municipals existents. I finalment, un cop constituït el primer Consell de Ciutat, la seva primera tasca serà debatre quins agents manquen en la seva composició inicial.

Però com a **criteri de constitució**, el Pla director estableix que **el Consell de Ciutat estarà constituït per**: una representació dels consells sectorials, una representació del teixit associatiu de la ciutat, una representació del Govern de la ciutat, una representació dels diferents partits polítics del consistori, una representació dels serveis públics i una representació dels serveis tècnics municipals.

Aquest Consell de Ciutat també tindrà una representació de ciutadans o ciutadanes de reconegut prestigi, proposats per l'Ajuntament i ciutadans o ciutadanes a títol individual que podran ser escollits de la següent forma:

- Ciutadans o ciutadanes elegits aleatòriament del padró municipal segons els criteris de territori, edat i gènere.
- Ciutadans o ciutadanes elegits d'un registre amb prèvia inscripció voluntària.

38

El Consell de Ciutat tindrà una **taula permanent** formada per un/una president/ta, un/una secretari/tària i un/una vocal de cada representació per treballar la preparació del Plenari del Consell de Ciutat i coordinar el treball de les comissions temàtiques.

3. 2. Els àmbits sectorials

Els àmbits sectorials són els òrgans responsables de la coordinació interna i conjunta dels òrgans participatius que els componen. Estaran formats en cada cas pel president/ta i el secretari/tària de la taula de coordinació, en el cas dels consells sectorials, i pel president/ta i el secretari/tària de cadascun de la resta d'òrgans participatius integrats en l'àmbit sectorial específic.

Per evitar possibles desdoblaments temàtics, fruit de la proliferació d'òrgans i processos participatius a la ciutat, és convenient agrupar i sistematitzar els diferents consells des d'una perspectiva més global. Així, la proposta inicial que s'ha de debatre i treballar amb els diferents agents implicats és agrupar els consells i altres òrgans sectorials de participació ciutadana existents en quatre grans àmbits que coordinin la seva feina. Un cop a l'any l'àmbit es reunirà per posar en comú les feines desenvolupades per cada consell, així com per conèixer les propostes de treball futures.

Àmbit de Polítiques Socials	Àmbit de Serveis Personals	Àmbit de Sostenibilitat Urbana	Àmbit Econòmic i Social
Consell Gent Gran Consell Salut Consell de Cooperació i Solidaritat Internacional	Consell d'Educació	Consell de la Sostenibilitat	Consell de Comerç

Així mateix, aquests àmbits tindran una representació d'aquells òrgans amb caràcter participatiu que no estan constituïts com a consells sectorials però que tenen un funcionament ordinari i estable.

- Consell de Nois i Noies de L'Hospitalet
- Consell Municipal de Prevenció i Seguretat Ciutadana de L'Hospitalet
- Taula de Coordinació de Col·lectius de Discapacitats de L'Hospitalet

Finalment s'incorporaran a aquest àmbit aquells òrgans de participació sectorial que es puguin posar en marxa en un futur, i es promourà en tot moment mantenir els criteris de racionalitat assenyalats anteriorment, per tal d'evitar repeticions i dispersió d'esforços.

39

3. 3. Els consells sectorials

Les diferents **àrees de l'Ajuntament** podran conformar òrgans de participació estables vinculats a les actuacions de la seva competència, però aquests n'hauran d'informar l'Àrea de Participació amb posterioritat a la presentació en l'àmbit sectorial corresponent del **protocol de constitució** corresponent. Aquest protocol s'haurà d'ajustar en tot moment a les especificacions previstes en aquest Pla director i al text refós del Reglament de participació ciutadana de L'Hospitalet (que va entrar en vigor el dia 11 de juliol de 2000).

Amb relació a les seves funcions, **els consells sectorials són òrgans consultius, amb capacitat per diagnosticar i proposar línies d'actuació, fomentar la participació més enllà del mateix Consell i fer seguiment de l'actuació municipal. També són el lloc on l'Ajuntament informa sobre les seves actuacions i les motiva.**

Els consells sectorials hauran de tenir una **agenda participativa** anual que presentaran en l'àmbit sectorial corresponent perquè sigui discutida. El resultat s'haurà de traslladar al Consell de Ciutat i a l'Àrea de Participació. L'Agenda participativa és la planificació de les activitats que el Consell desenvolupa tant en el seu funcionament ordinari com per dinamitzar la participació ciutadana entorn el seu àmbit d'actuació més enllà del mateix Consell.

Per garantir la claredat dels debats i resultats que generen els diferents consells en el seu funcionament, la seva agenda participativa anual haurà d'identificar els projectes que s'han de fer públics, sobre els quals es consulta, i sobre els quals es demana emetre propostes. Per tant, és important identificar les diferents dimensions participatives dins de cada consell:

- **Una dimensió d'informació:** hi ha aspectes o qüestions sobre els quals els consells hauran de ser informats encara que no tinguin un paper actiu.
- **Una dimensió de consulta:** quan en els consells es desenvolupa un debat entorn d'una proposta ja elaborada, i es vol dur a terme una reflexió col·lectiva per millorar i enriquir la proposta presentada.
- **Una dimensió de proposició:** en el cas que el Consell hagi d'elaborar una proposta en relació amb algun tema en concret. En aquest cas, caldrà crear una comissió de treball per portar a terme els treballs previs, si bé les tasques realitzades per la comissió de treball s'hauran de debatre també en el Ple del Consell.

40

Tant si és per mantenir informat, com per consultar, o per construir propostes, qualsevol debat encetat en el marc dels consells ha de comptar amb un moment d'informació del tema en qüestió (els materials s'hauran d'enviar amb antelació a la convocatòria), un moment de deliberació col·lectiva i un moment de concreció on s'arribi a acords (en els casos de consulta i construcció). La diferència entre els temes que tenen una dimensió consultiva i els que tenen una dimensió de proposició és que en els primers la proposta s'elabora fora del marc dels consells, i en els consells es debat i es realitzen esmenes, i en els segons, les propostes s'elaboren dintre el Consell a través d'una **Comissió de Treball** creada per elaborar la proposta. Els treballs d'aquesta Comissió també hauran de ser aprovats pel plenari del Consell.

Els consells sectorials podran constituir comissions internes de treball per elaborar propostes entorn a algun àmbit de la seva competència. Tots els consells hauran de tenir una **taula de coordinació permanent** formada per un/una president/ta, secretari/tària i quatre vocals, que seran els responsables de coordinar i dinamitzar els treballs de cada comissió de treball i preparar les sessions plenàries.

Per a la revisió i/o constitució de consells sectorials municipals, el PDPC opta per establir un **protocol d'autoregulació** a través del qual l'Ajuntament, mitjançant l'àrea o les àrees en relació directa amb el sector específic, **presentarà un projecte constitutiu** que reculli els aspectes següents: justificació de la necessitat del consell, membres que el componen, objectius, funcionament, recursos de dinamització i criteris de seguiment i avaluació. Tots els consells que es vulguin constituir hauran d'elaborar aquest projecte constitutiu. I caldrà

que tots els consells existents **reelaborin** també aquest projecte constitutiu. El projecte constitutiu haurà de preveure els apartats següents:

■ **Objectius de l'òrgan**

Especificar els objectius que persegueix la creació de l'òrgan i valorar per què és l'instrument més adient per assolir aquests objectius.

■ **Funcions**

El projecte de constitució d'un òrgan participatiu haurà de recollir les funcions que se li atribueixen a l'òrgan.

■ **Necessitats a les quals dóna resposta**

Caldrà justificar-ne la constitució, el funcionament i la composició a partir dels objectius plantejats i les necessitats a les quals dóna resposta.

■ **Composició**

El projecte de constitució de l'òrgan participatiu haurà de recollir els membres que el componen i els criteris de selecció.

■ **Organització: president, plenari, secretaria tècnica, comissions de treball, etc.**

Cal especificar l'organització de l'òrgan i el paper que té cadascun dels seus components: presidència, plenari, secretaria tècnica, comissions de treball, etc.

41

■ **Funcionament**

Cal especificar com funcionarà l'òrgan, tant en el seu procés global de treball, com en el seu funcionament concret, dintre de cada component.

■ **Criteris de seguiment i avaluació**

Caldrà identificar els mecanismes de seguiment i avaluació del funcionament de l'òrgan, amb indicació expressa dels indicadors utilitzats.

3. 4. Coordinació dels consells sectorials existents i les noves propostes de consells

La voluntat de l'Ajuntament és ordenar el sistema estable de participació a partir de la coordinació dels consells existents i la racionalitat al crear-ne de nous.

Es recomana, com a pas previ a la constitució de consells sectorials, la posada en funcionament de comissions o taules de coordinació, vinculades al desenvolupament del projecte constitutiu i/o projectes específics que es puguin determinar.

Un cop elaborat el projecte constitutiu serà presentat en el marc del seu àmbit sectorial corresponent i al conjunt dels àmbits sectorials establerts, que hauran d'emetre el corresponent informe valoratiu, per tal que, si escau, sigui constituït el nou consell sectorial mitjançant l'aprovació del Ple de l'Ajuntament (art. 35 del text refós del Reglament de participació ciutadana de L'Hospitalet).

4. Projectes de participació concrets (sectorials o territorials)

Les diferents **àrees de l'Ajuntament** podran impulsar processos de participació vinculats a les actuacions de la seva competència, els quals, però, hauran de ser comunicats a l'Àrea de Participació amb la presentació del **projecte participatiu** corresponent i seran inclosos en l'Agenda participativa de l'acció de govern. Per a l'elaboració dels projectes participatius cada àrea haurà de presentar un projecte que contingui la següent informació:

■ Àrea, departament o districte que promou el procés

Caldrà identificar el màxim responsable polític i tècnic del projecte i l'àrea, departament o districte des d'on s'impulsa.

■ Recursos econòmics i humans de què es disposa per tirar endavant el projecte

Caldrà especificar els recursos de què es disposa, de manera que s'identifiquin els tècnics encarregats de dinamitzar el projecte i els recursos econòmics.

■ Àrees i territoris implicats

Caldrà recollir totes aquelles àrees que si bé no són les promotores del projecte sí que hi han de prendre part, així com els territoris o districtes implicats.

■ Objectiu final del projecte

Caldrà especificar quin objectiu final té el projecte.

■ Motivar la conveniència d'un projecte participatiu

Necessitat d'argumentar per què es considera adient obrir el projecte a la participació ciutadana.

■ Objectiu operatiu del projecte

Caldrà identificar un seguit d'objectius concrets i mesurables.

■ Fases del procés participatiu

En la presentació del projecte participatiu caldrà especificar les diferents fases del projecte o l'abast del procés. Un projecte pot obrir la participació en una fase de: diagnòstic, propostes. També pot ser un procés que reculli els dos moments.

■ Metodologia del projecte

Tots els projectes hauran de respectar els criteris participatius que especifica el Pla director; per tant, el projecte haurà de preveure moments d'informació, deliberació i devolució. Això implicarà facilitar materials de suport informatiu, espais i dinàmiques de debat i mecanismes per retornar els resultats del projecte a les persones participants.

■ Especificar les persones participants (perfils) i els criteris de selecció

El projecte haurà d'identificar les persones participants convocades i el criteri de selecció utilitzat. Per a la determinació de representats per part dels membres del Ple cal atènyer-se a les indicacions previstes al text refós del Reglament de participació ciutadana de L'Hospitalet (d'entrada en vigor el dia 11 de juliol de 2000). Com a perfils es poden identificar: serveis tècnics, institucions, entitats, ciutadania, agents econòmics, etc. Però també caldrà especificar els criteris de selecció i convocatòria, és a dir, si és una convocatòria oberta a tothom qui hi vulgui participar, si hi haurà una selecció aleatòria, i si es convocarà mitjançant carta, bustiada, distribució de cartells o altres canals. En qualsevol cas, aquestes comissions tindran un representant designat per a cadascuna de les àrees municipals i/o districtes afectats per la temàtica del projecte.

■ Definició de l'estructura organitzativa

El projecte participatiu haurà d'identificar el sistema organitzatiu del projecte. Haurà d'especificar un coordinador, el grup promotor, una secretaria tècnica, una comissió de seguiment i, si n'hi ha, un grup o comissió de treball, jornades o fòrums de participació. A més, caldrà especificar les funcions de cada òrgan. La funció de la comissió de seguiment és informar-se, fer propostes i treballar per la millora del projecte i la bona qualitat i l'impuls del procés participatiu.

43

■ Identificar els diferents graus d'implicació en el procés

El projecte haurà d'especificar quines persones o serveis hauran de ser informats, a quins es demanarà una participació puntual i quins estaran vinculats amb continuïtat al projecte.

■ Planificació dels mecanismes d'avaluació

Tots els projectes hauran de recollir el mecanisme d'avaluació que utilitzaran per valorar el procés realitzat: qüestionaris, grups de treball, tallers d'avaluació o qualsevol altre mitjà. També cal especificar en la presentació del projecte els indicadors utilitzats en cada cas per fer aquesta avaluació.

■ Presentar una memòria del procés

Finalment, els projectes presentats hauran de preveure l'elaboració d'una memòria del projecte, que s'haurà de presentar a l'Àrea de Participació.

■ La dimensió territorial

Els districtes esdevenen un element fonamental per al foment de la participació ciutadana en els territoris en la mesura que són els **agents de proximitat** de l'Administració municipal en els diferents districtes.

En aquest sentit, els districtes tenen la funció principal d'**informar i recollir les demandes i necessitats** dels veïns i de les veïnes de cada districte. És important tenir present la diversitat dels districtes i, fins i tot, dels barris de la ciutat de L'Hospitalet a l'hora de posar en marxa processos participatius territorials. Cal **adaptar els mecanismes a les especificitats de cada territori**.

Més enllà dels projectes de transformació social que es puguin desenvolupar en els diferents territoris, es realitzà una **audiència pública** a l'any en cadascun dels districtes. En aquestes sessions l'Ajuntament informarà dels projectes que s'han de desenvolupar en el territori, així com dels projectes generals de ciutat que tinguin alguna implicació en el territori. Aquestes sessions, a més de ser informatives, hauran de permetre la recollida de les demandes i suggeriments dels veïns i de les veïnes assistents.

44

També **caldrà considerar en el disseny i la implementació de projectes globals de ciutat la dimensió territorial**; és a dir, caldrà aproximar-se a la realitat de la ciutat a partir de la proximitat territorial. Cal destacar que tradicionalment ja s'ha treballat amb aquesta perspectiva en diferents experiències desenvolupades a la ciutat, com, per exemple, l'auditoria ambiental municipal o el projecte endegat des d'Educació per fomentar la implicació de tots els agents educatius en la millora de l'educació i la convivència a la ciutat.

5. Àrea de Participació

En primer lloc, l'Àrea de Participació Ciutadana és l'àrea que **centralitza tota la informació** dels diversos processos i canals participatius que desenvolupa l'Ajuntament, ja sigui des d'Alcaldia, a través de les diferents àrees, o dels districtes. Això comporta que qualsevol àrea o territori que vulgui impulsar un procés participatiu haurà de mantenir certs graus de coordinació amb l'Àrea de Participació.

En segon lloc, l'Àrea de Participació tindrà la **funció de coordinar** els processos o canals de participació que d'acord amb els objectius o procediments exigeixi garantir una visió coherent i integrada de ciutat. A més dels impulsats directament pel Govern de la ciutat.

L'Àrea de Participació és el **referent d'assessorament metodològic** per a totes les àrees o districtes que desitgin iniciar un procés participatiu. Per tant, hauria de ser vist com a un recurs al servei de les diferents àrees o territoris.

Al seu torn, l'Àrea de Participació també **podrà demanar la col·laboració de les diferents àrees o districtes** per a la dinamització dels processos que impulsi directament.

L'Àrea de Participació Ciutadana haurà de fomentar que els diferents processos o mecanismes participatius que impulsi l'Ajuntament de L'Hospitalet **segueixin els principis i les voluntats del PDPC** i es desenvolupin amb els criteris de qualitat necessaris (delimitació del procés, informació, deliberació, concreció en els resultats i devolució).

Finalment, cal destacar que si bé el paper de l'Àrea de Participació Ciutadana és cabdal com a referent municipal entorn d'aquest àmbit, és responsabilitat de la resta d'àrees planificar els seus propis processos participatius sobre la base de criteris generals que recull aquest Pla director. La participació ciutadana no depèn d'una sola àrea, sinó de tota l'organització municipal.

6. Mecanismes de coordinació

La triple dimensió de la participació que proposa aquest document, en l'àmbit general de ciutat, per sectors o àrees i per territoris, **comporta la necessitat d'establir mecanismes de coordinació entre l'Àrea de Participació, la resta d'àrees i els territoris** que incorporin de forma clara i coneguda per tothom el conjunt d'accions, procediments i interlocutors que necessàriament han d'intervenir en el desenvolupament dels processos participatius a la nostra ciutat. Dificilment es poden establir a priori els mecanismes concrets de coordinació, però cal assenyalar-ne molt clarament la necessitat i la importància. Així mateix, també convé fer esment d'alguns elements importants per fer que la coordinació sigui efectiva.

45

Per garantir l'eficiència dels diferents processos, evitar duplicitats i fomentar la coordinació, **s'ha d'informar l'Àrea de Participació dels diferents projectes** que vulguin impulsar amb participació les àrees o els districtes, perquè pugui identificar aquells que seria convenient que es desenvolupessin de manera coordinada, i a partir d'aquí realitzi una proposta de treball intern conjunt.

La coordinació no té a veure únicament amb la necessitat que estiguin coordinats els processos i òrgans de participació; també calen certs graus de coordinació interna per tirar endavant les polítiques des del punt de vista substantiu. Dit d'una altra manera: **cal coordinar la participació, i cal també coordinar la resposta municipal a les demandes i opinions que els processos participatius generen.**

Finalment, també és important fomentar la coordinació interna per reforçar la idea d'un únic model de participació i consolidar l'estratègia participativa municipal d'una manera integrada.

7. Serveis de participació

La millora de la qualitat de la participació ciutadana al llarg del temps i del procés que aquest document proposa pot exigir la posada en marxa d'alguns dispositius permanents, que anomenem serveis de participació. Aquests serveis no cal que estiguin vinculats a l'Àrea de Participació Ciutadana posat que l'Ajuntament ja disposi d'àrees i serveis que puguin oferir-los. N'hem identificat bàsicament tres:

7. 1. Informació i atenció

L'Hospitalet ja disposa d'una Oficina d'Atenció al Ciutadà i de diferents registres d'entrada descentralitzats. Però més enllà d'una oficina de queixes i reclamacions, la voluntat municipal és garantir un servei capaç d'orientar la ciutadania davant de les seves possibles necessitats, i que esdevingui un referent a la ciutat per a aquelles persones que no coneguin el servei específic que pot resoldre la seva demanda.

46

L'Ajuntament no únicament ha d'informar la ciutadania de la seva actuació sinó que hauria d'organitzar els instruments per garantir una bona "escolta" de les inquietuds dels/de les ciutadans/danes. La funció principal d'aquest servei serà el foment d'instruments de difusió i recepció d'informació (web municipal, registre, audiències públiques, finestreta única, etc.) que permeti la ciutadania i les seves entitats i associacions, amb caràcter formal, estar informats de l'actuació municipal i fer arribar al Govern de la ciutat les seves opinions i propostes. L'Ajuntament vetllarà perquè aquest servei sigui conegut, àgil, pròxim i eficaç per a la ciutadania.

7. 2. Suport als agents socials

A més a més dels actors implicats en els òrgans i processos participatius, l'Ajuntament mantindrà un suport estable a entitats i associacions. Els oferirà recursos compartits, formació, accés a les noves tecnologies i a espais públics.

7. 3. Formació

Formació en participació ciutadana per a tècnics municipals i agents socials, per facilitar així la bona marxa dels projectes i òrgans participatius.

8. Agents implicats

L'Ajuntament de L'Hospitalet ha treballat tradicionalment la participació ciutadana a través de les associacions i entitats del municipi, i **la voluntat és seguir potenciant el paper de les entitats i associacions en la vida de la ciutat.**

Per assolir aquest objectiu caldrà fomentar **dues línies d'actuació**: la seva **presència en els òrgans i projectes participatius** i la dinamització i **potenciació del seu paper social** per facilitar que arribi a més veïns i veïnes de L'Hospitalet, d'una banda, i l'augment de la capacitat d'aquests de fer propostes i assumir coresponsabilitats en la gestió dels processos participatius, d'una altra.

Per tant, l'**Ajuntament de L'Hospitalet seguirà donant suport a les entitats** de la ciutat per facilitar i potenciar el seu paper en la vida social del municipi.

Amb tot, l'**Ajuntament continuarà vetllant** perquè les entitats fomentin internament i externament un funcionament transparent i democràtic, acompleixin la funció social dels seus objectius i duguin a terme una bona gestió dels seus recursos.

La vitalitat de la societat civil i els intensos canvis socials que estem vivint aconsellen especialment mantenir una actitud atenta per tal d'**identificar noves formes d'organització i expressió d'interessos col·lectius** que es puguin anar donant al llarg del temps, per tal d'incorporar-los als òrgans i processos de participació ciutadana.

47

Finalment, l'Ajuntament considera necessari continuar **incentivant la participació dels veïns i de les veïnes** de la ciutat que ho desitgin en tots aquells mecanismes i canals que impulsi encara que no estiguin vinculats a una entitat concreta.

Partint de l'experiència ja encetada en el Pla integral de Collblanc - la Torrassa, en què, després d'una primera etapa de participació només de les entitats del Districte, s'ha valorat convenient obrir el procés a la ciutadania a títol individual per millorar i potenciar la seva incidència en el territori. I davant la dificultat per garantir la representativitat dels agents que participen més activament a la ciutat, l'Ajuntament vetllarà perquè qualsevol procés o òrgan participatiu reculli l'opinió dels diferents col·lectius de la ciutat, estiguin o no organitzats a través d'associacions o entitats.

Si bé la necessitat d'obrir la participació a aquells ciutadans i ciutadanes que normalment no s'impliquen en els processos participatius o les associacions del municipi (per formació, interès o manca de temps) és complicada, l'Ajuntament impulsarà mecanismes per introduir les opinions d'aquests col·lectius mitjançant criteris de selecció coneguts i reconeguts pels agents ja implicats.

PLA ■ DIRECTOR ■ DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA L'HOSPITALET 2005-2007

D. ESTRATÈGIES I ACCIONS QUE S'HAN DE DESENVOLUPAR A PARTIR DEL PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

1. Introducció
2. Estratègies que s'han de desenvolupar
3. Posada en marxa del Pla director

D. ESTRATÈGIES I ACCIONS QUE S'HAN DE DESENVOLUPAR A PARTIR DEL PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

1. Introducció

Un Pla director és un instrument de planificació de l'acció de govern a mitjà termini. Les estratègies i accions que apunta estan pensades per ser desenvolupades al llarg del temps; per tant, no es tracta d'aplicar tots els continguts del Pla l'endemà mateix de la seva aprovació, sinó que a través de la seva aprovació queda traçat el recorregut que cal fer. No totes les accions que s'hi recullen poden ser aplicades immediatament; en alguns casos, el que s'hi apunta són processos que cal anar construint progressivament. Així doncs, no s'ha d'interpretar el Pla director com una agenda d'actuacions que cal desenvolupar, sinó com un instrument que vetlla perquè els passos que es vagin fent siguin en la direcció desitjada i es desenvolupin de manera adequada.

A més a més, cal tenir present que, tractant-se d'un Pla director de participació ciutadana, el procés d'implementació no depèn únicament de l'Ajuntament, sinó també dels agents socials implicats. Així doncs, caldrà explicar i generar consensos al voltant d'aquest PDPC tenint molt present que estem davant temes que, en gran manera, poden ser relativament nous tant dintre de la estructura política i tècnica de l'Ajuntament com per als ciutadans i ciutadanes de L'Hospitalet.

51

Aquest PDPC té en compte dues dimensions estratègiques que cal tenir presents en el seu desenvolupament. Una de caire més global, que apareix en primer terme com a "estratègies que cal desenvolupar", i que vol ser una guia del que cal fer per tirar endavant el PDPC; i una segona, de caire més concret i que recull les accions específiques, amb certa indicació de l'ordre que s'hauria de seguir, que cal realitzar per posar en marxa el PDPC.

2. Estratègies que s'han de desenvolupar

- Construir i mantenir actualitzada l'**Agenda Participativa de l'Acció de Govern** amb continguts provinents d'àrees i territoris diversos.
- **Crear i dinamitzar el Consell de Ciutat** com a espai global del model participatiu de L'Hospitalet.
- **Revisar els objectius i funcionament dels consells sectorials** existents per adequar-los a les directrius que marca el PDPC.

- **Potenciar els òrgans estables** com a espais de foment de la participació, no només com a espais on es dóna la participació. Per assolir aquest objectiu és necessari dotar-los de **recursos de dinamització propis** i de **projectes amb continguts específics**.
- **Potenciar un teixit associatiu autònom, participatiu, democràtic i amb funció social**, i facilitar la seva participació en els projectes i canals que s'implementin.
- **Potenciar la implicació de més veïns i veïnes** de L'Hospitalet en els diferents projectes participatius. Per assolir aquest objectiu és necessari potenciar els mitjans de difusió dels processos participatius, i adequar els canals per facilitar i incentivar aquesta participació.
- **Cohesionar metodològicament** (*vegeu principis metodològics del PDPC*) **els diferents espais i processos participatius** que es vagin succeint a la ciutat al voltant d'una estratègia participativa integrada.
- **Establir espais i sistemes de coordinació i comunicació interna** que permetin tant integrar les estratègies participatives com donar respostes adequades i implementar les actuacions necessàries.

3. Posada en marxa del Pla director de participació ciutadana

Per la posada en marxa del Pla director de participació ciutadana caldrà desenvolupar les actuacions següents:

3. 1. Presentar el Pla director i reflexionar entorn del seu funcionament

Un cop aprovat pel Ple Municipal, s'ha de presentar el Pla director als diferents consells sectorials, al personal tècnic municipal, a les entitats i a la ciutadania del municipi, i difondre'l.

3. 2. Consolidar l'Àrea Central de Participació Ciutadana

Adequar l'Àrea de Participació Ciutadana a les funcions i recursos que aquest PDPC estableix.

3. 3. Constituir el Consell de Ciutat

Formar el Consell de Ciutat.

3. 4. Activar i revisar els consells sectorials

Revisar el funcionament dels consells sectorials segons els criteris que estableix aquest PDPC.

3. 5. Activar i visualitzar l'Agenda Participativa de l'Acció de Govern

Presentar els projectes participatius de ciutat a l'Àrea de Participació i el Consell de Ciutat.

3. 6. Activar els projectes participatius concrets, sectorials o de territori

Presentació dels projectes participatius per part dels districtes i/o àrees que ho desitgin.

3. 7. Formar en participació ciutadana els diferents estaments tècnics de l'Ajuntament

Formar en tècniques i metodologies participatives les diferents àrees i districtes.

3. 8. Avaluar i revisar la implementació del Pla director al llarg del temps per millorar-lo

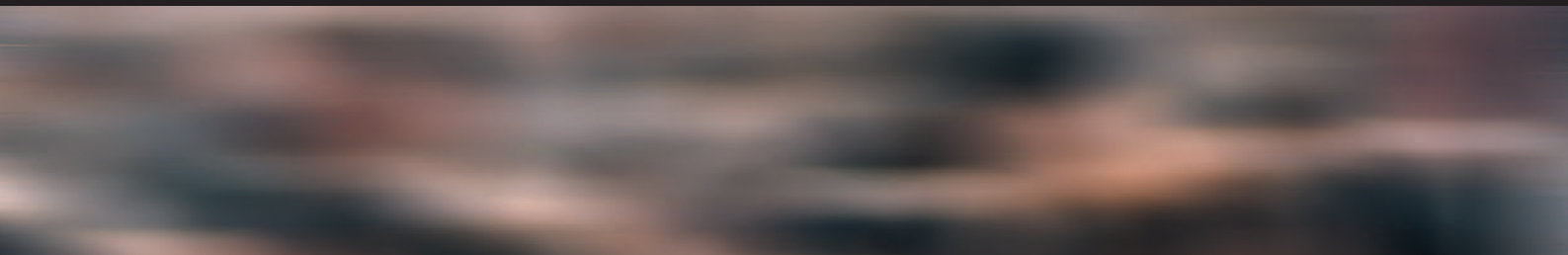
Avaluar la implementació del Pla director d'aquí a 18 mesos i de forma regular cada dos anys.

Realitzar una auditoria sobre la participació a L'Hospitalet per fer el diagnòstic del grau d'acompliment de les directrius marcades pel Pla.

Estudi i establiment d'indicadors generals que permetin fer aquesta auditoria.

53

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Flor de Maig
Centre per a la Participació Ciutadana

Ajuntament de L'Hospitalet